

bezvýmínečně ze zákona podané a na soud přijaté dědické přihlášky byly uznány za neplatné a za právně bezúčinné odmítl. Co do oprávnění banky Č. k rekursu uvedl v d ů v o d e c h : O oprávnění banky Č. ke stížnosti nelze pochybovati. Banka uplatňuje proti zůstaviteli, pokud se týče proti jeho pozůstalosti směnečnou pohledávku. Přijetím bezvýmínečné dědické přihlášky na soud vstoupily dědičky v právní poměr nejen k zůstaviteli (k jeho pozůstalosti § 547 obč. zák.), nýbrž i ke všem jeho věřitelům, k těmto tak, že jim za jejich pohledávky ručí přes meze pozůstalostního jmění i svým vlastním jměním podle § 801 obč. zák. Nabyli tudíž věřitelé proti dědičkám práva na uspokojení svých pohledávek. Podle § 9 nesp. říz. jest ke stížnosti proti soudním opatřením ve věcech nesporných oprávněn, kdo se opatřením tím cítí stíženým, což předpokládá, by této osobě z tohoto opatření vzešla neb alespoň hrozila majetková nebo jiná újma na jeho zákonem chráněném právu. Jest zřejmé, že by odpadnutím bezvýmínečné dědické přihlášky, tudíž odpadnutím osobního ručení dědiček mohla býti jistota a úhrada pohledávky banky ohrožena, a jest tedy tím oprávnění banky opodstatněno a vykázáno.

Nejvyšší soud změnil napadené usnesení v ten rozum, že odmítl rekurs banky Č. do usnesení prvního soudu.

D ů v o d y :

V pozůstalostním řízení o zůstavitelově pozůstalosti prohlásil pozůstalostní soud za neplatné a za právně bezúčinné dědické přihlášky zákonných dědiců, totiž zůstalé vdovy a zůstalé dcery, učiněné ze zákona bezvýmínečně a přijaté na soud, a uznal za platnou jen výmínečnou dědickou přihlášku zůstalé vdovy, ze závěti taktéž na soud přijatou. Usnesení toto napadla banka Č., která přihlásila k pozůstalosti směnečnou pohledávku a jest tedy její věřitelkou. Jest otázkou, zda byla stěžovatelka jako pozůstalostní věřitelka oprávněna k stížnosti. Rekursní soud odpověděl k této otázce kladně, leč nelze s ním souhlasiti. Práva věřitelů za pozůstalostního řízení upravují §§ 811, 812 a 815 obč. zák., žádný z nich však neposkytuje věřitelům mimo případ oddělení pozůstalostního jmění, které tu nebylo navrženo, vliv na pozůstalostní řízení a nečiní je jeho účastníky. Potřebné ochrany svých práv mohou se věřitelé pozůstalosti domáhati jen pořadem práva. Nutno tudíž upříti bance Č. jako pozůstalostní věřitelce právo ke stížnosti do usnesení, jímž pozůstalostní soud rozhodl v pozůstalostním řízení o přihláškách dědiců.

Čís. 9634.

Byli-li v čase prodeje podílů nemovitosti někteří z prodatelů nezletilí a smlouva nebyla ohledně nich poručenským soudem schválena, nelze vyhověti žalobě kupitele o určení, že mu prodatelé prodali platně

nemovitost, třebas v době podání žaloby byli nezletilci již zletilými, nebylo-li dokázáno, že po dosažení zletilosti smlouvu dodatečně schválili. Bylo-li úmyslem stran, by byla nemovitost prodána jako celek, postihuje neplatnost smlouvy i podíly zletilých prodatelů.

(Rozh. ze dne 8. února 1930, Rv I 619/29.)

Žalobce domáhal se proti žalovaným určení, že mu žalovaní platně prodali jim náležející tři čtvrtiny pozemků zapsaných ve vl. čís. 625 a že jsou povinni vydati mu o tom vtělitelnou listinu. Procesní soud první stolice žalobu zamítl, odvolací soud uznal podle žaloby.

Nejvyšší soud obnovil rozsudek prvního soudu.

Důvody :

Žalovaní napadají rozsudek odvolacího soudu z dovolacího důvodu čís. 4 § 503 c. ř. s. Provádějice tento dovolací důvod uplatňují dovolatelé právem, že odvolací soud řeše otázku právní, nepřihlížel k tomu, že by se žalobcem tvrzená koupě týkala tří čtvrtin pozemků zapsaných v knihovní vložce kat. obce D., z níž dvě čtvrtiny byly vlastnictvím nezletilých tehdy ještě Rudolfa a Viléma K-ových a že tudíž platnost tvrzené kupní smlouvy ohledně těchto nezletilých prodatelů předpokládala poručenské schválení. Odvolací soud skutečně nevzal tuto okolnost v úvahu, ač jest směrná pro rozhodnutí o žalobním nároku, by bylo určeno, že všichni tři žalovaní, tehdy již zletilá Gisela K-ová a nezletilí Vilém a Rudolf K-ovi, při příležitosti prodeje svých pozemků, (t. j. jejich tří čtvrtin pozemků, zapsaných v knihovní vložce čís. 532) prodali platně také ony jim náležející tři čtvrtiny pozemků zapsaných v knihovní vl. čís. 625. Podle § 232 obč. zák. může nemovitost náležející nezletilému býti prodána z volné ruky jen se schválením poručenského soudu z důležitých důvodů, a podle § 109 j. n. vyžaduje toto schválení souhlas nadřízeného sborového soudu první stolice. Kupní smlouva, kterouž prodali žalovaní Gisela K-ová a nezletilí Vilém a Rudolf K-ovi, tito zastoupení mateřskou poručnicí Marií K-ovou, své čtvrtiny nemovitostí zapsaných v knihovní vložce 532 obce D. žalobci, byla ohledně nezletilců poručensky schválena. Schválení nedostalo se však tvrzenému prodeji podílu na nemovitostech zapsaných v knih. vl. čís. 625 a nemohlo se mu ho dostati, poněvadž písemná smlouva o tomto prodeji nebyla sepsána a nebyla poručenskému soudu předložena ke schválení. Došlo-li tedy, jak odvolací soud zjistil, k uzavření této smlouvy, nenabyla tato smlouva platnosti pro nedostatek poručenského schválení ohledně nezletilých prodatelů, žalovaných Viléma a Rudolfa K-ových. Oba tito prodatelé dosáhli ovšem již před podáním žaloby fyzické zletilosti, než nebylo dokázáno, ba ani tvrzeno, že tito prodatelé po dosažení zletilosti smlouvu dodatečně schválili, tvrzená kupní smlouva zůstala tudíž ohledně nich i na dále neplatnou. Pokud se týče prodatelky Gisely K-ové,

byla tato při uzavření řečené kupní smlouvy svéprávná. Než, došlo-li, jak odvolací soud zjistil, k uzavření této smlouvy, jest zřejmo, že bylo úmyslem kupujícího žalobce, jenž již byl vlastníkem jedné čtvrtiny řečených nemovitostí (vl. č. 625), nabytí vlastnictví celých těchto pozemků jako celku, nikoliv jen tu neb onu čtvrtinu jemu dosud nepatřící. Vzhledem k tomu, že podle zjištění odvolacího soudu šlo Marii K-ové, která jednala se žalobcem o prodeji jménem všech tří prodatelů, o to, by se dostaly žalobci celé tři čtvrtiny prodáváného celku, jest oprávněn úsudek, že směřoval i úmysl prodatelů, tedy i žalované Gisely K-ové, k tomu, by se kupní smlouvou dostalo žalobci vlastnictví prodáváného celku. Ježto však kupní smlouva byla ohledně nezletilých prodatelů Viléma a Rudolfa K-ových neplatná, nemohl se uskutečnit řečený společný úmysl stran a proto postihuje neplatnost celou tehdejší kupní smlouvu. Důsledkem toho dospěl odvolací soud stejně jako první soud, ovšem z odlišných důvodů, k úsudku, že žalobní žádání o určení, že žalovaní knihovně jim připsané tři čtvrtiny pozemků zapsaných v knihovně vl. čís. 625 žalobci platně prodali a že jsou povinni vydati mu o tom vtělitelnou listinu, není oprávněno a vyhověv dovolání žalovaných, zamítl žalobu v obou směrech.

Čís. 9635.

Pohledávka ze smíru podléhá třicetiletému promlčení, třebaš původní pohledávka podléhala kratšímu promlčení.

V ujednání několika stejných lhůt pro splacení dluhu nelze spatřovati ujednání anuit po rozumu § 1480 obč. zák.

(Rozh. ze dne 8. února 1930. Rv I 674 /29.)

Žalující banka domáhala se na žalovaném zaplacení 10.000 Kč na základě smíru, jímž se žalovaný zavázal zaplatiti 15.000 Kč ve třech lhůtách po 5.000 Kč. P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e uznal podle žaloby. D ů v o d y : Námitka žalovaného, že pohledávka jest promlčená, není po právu, neboť jest zjištěna tato skutková podstata: Obchodní spojení žalobkyně s firmou W. & N. bylo od roku 1912 a šlo v tomto případě o debetní konto. Žalující banka poskytovala firmě W. & N. úvěr na běžný účet. Pohledávka za firmou W. & N., jejíž zaplacení žalovaný převzal penízem 15.000 Kč, vznikla z úvěru poskytnutého této firmě žalobkyní, tedy ve smyslu zákona ze zápůjčky. Pohledávky toho druhu však nespádají pod ustanovení § 1486 čís. 1 obč. zák., jak tvrdí žalovaný, nýbrž v tomto případě platí řádná promlčecí lhůta § 1479 obč. zák., tedy třicetiletá lhůta. Přichází však dále v úvahu, že v souzeném případě se již nejedná o původní důvod vzniku pohledávky, nýbrž o nový důvod, který nastal převzetím zaplacení žalovaným na základě smíru mezi ním a žalobkyní. I z toho důvodu nevztahuje se ustanovení § 1486 čís. 1 obč. zák. na závazek žalovaného proti žalobkyni. Co se týká promlčení podle § 1480 obč. zák., promlčují se sice splátky, jimiž má býti podle úmluvy dluh umořován, ve lhůtě tří let. V souzeném případě, kde se žalovaný